

je.

Vissza.
V-v. V-v.
6211. 6263

I. osztály
715
1232
1031
515
510
456
447
438
544
433
422
357
335
314
401
304
254
230
215
204
150
135
125

23.
V-v. V-v.
6311. 6303

II. osztály
827
94
434
425
424
416
405
347
336
325
302
247
232
212
202
150
140
132
125
1000
959

Vissza.
V-v. V-v.
6111. 6165

III. osztály
715
1232
1031
515
510
456
447
438
544
433
422
357
335
314
401
304
254
230
215
204
150
135
125

23.
V-v. V-v.
6111. 6165

IV. osztály
715
1232
1031
515
510
456
447
438
544
433
422
357
335
314
401
304
254
230
215
204
150
135
125

ások számára
adatok felül
születési és
1892-ig terjedő
vannak kint
va; a gyors-
ságot szoci-
nál 23
sorszám

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek.
Zapolya-utca 1-ső szám.
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek. Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előzetes-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRAJNER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kon
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodákban.
Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1910. XXXIX. évfolyam 61. szám. Szerda, március 16.

A Nemzeti Munkapárt szervezkedése Torontálban.

— Nagybecskerek és Bégaszentgyörgy. —
Nagybecskerek, március 16.
Az alább olvasható fölhívás szerint március 20-án, vasárnap, Nagybecskereken is megalakul a Nemzeti Munkapárt.
A vármegyei Munkapárt már közel két hete megalakult s így idején való, hogy a vármegye minden választókerületében megalakuljanak a helyi pártok, hogy a párt intenzívebben, hatásosabban működhessek és készüljön a választásokra.
De különösen szükséges a nagybecskereki munkapárt megalakítása és erélyes szervezkedése itt Nagybecskereken, a vármegye székhelyén, mert a már régen szervezett ellenzék napról-napra erősebben dolgozik, hogy a maga gyűrűjébe vonzza a választópolgárságot.

Nagybecskereknek példával kell előjárni a munkapárt minél erősebb megszerzésével. Szükség van erre nemcsak a vármegye többi választókerületeinek való példaadás kedvéért, de magáért a város érdekeiért. Ennek az elhagyott szegény városnak szüksége van arra, hogy egyrészt minél szorosabb kötelékek fűzzék a kormányhatalomhoz, másrészt hogy támogatva a kormányt a békés, nyugodt munkát és fejlődést célzó politikáját s így rá is essék valami sugár az országfejlesztő politikából, s így kiragadtassék abból az elhagyatottságból, amelyben különösen az utolsó évtizedben tetped.
Igyekezni kell a választópolgárságnak olyan alkalmas jelöltet is keresni, aki politikai súlyával, agilitásával oda tud hatni, hogy megszüntesse azt a mostohaságot, amely a városra nehezedik és sikerrel tud eljárni abban, hogy az állam támogatásával kedvezőbb viszonyok közé helyezze, fejlődhessek s így levegye a város polgár-

ságáról azt a sok súlyos terhet, amely oly nyomasztóan ránehezedik. Ennek a szegény városnak az utolsó esztendőben csak veszteségei voltak. Minden évben elvettek egy párnát a feje alól s minden évben új teher szakadt a nyakába s ha ez így tart tovább is, hát egészen a züllés útjára jut ez a város.
Olyan embert kell tehát Nagybecskerek város polgárságának a parlamentbe küldeni, aki befolyásával, tevékenységével tud a város érdekében munkálkodni s a város fejlesztését, boldogulását előmozdítani. Ez elsőrangú érdeke mindenkinek, aki a városban lakik, mert a város terheit a lakosság viseli s fejlődésének, haladásának előnyeit a lakosság élvezi.

A nagybecskereki nemzeti munkapárt megalakulása után gondoskodni fog ilyen férfi jelöléséről s hisszük, hogy a város minden polgára, aki szívén viseli a város érdekeit, csatlakozni fog a párthoz és jelöléséhez.
Most adjuk itt a párt alakulására vonatkozó fölhívást, amely a következő:

Fölhívás.

Nagybecskerek város választókerületében a Nemzeti Munkapárt megalakítása céljából folyó évi március hó 20-án délelőtt 11 órakor a Kaszinó termében tartandó gyűlésre Nagybecskerek városnak 1867-es közjogi alapon álló választó közönségét ezennel tisztelettel meghívjuk.
Nagybecskerek, 1910. márc. hó 16.
A torontálmegyei Nemzeti Munkapárt által kiküldött végrehajtó-bizottság:
Franz József László, Steinitzer Géza, Oldal Antal, dr. Annau Ernő, Konkoly Samu, Szávicz Sándor, Benkovich Miklós, dr. Klein Mór, Mayer Rezső, Mocsányi Richard, dr.

Pollák Győző, Stagelschmidt Fülöp, Stagelschmidt József, dr. Mangold Samu, Haidegger Ödön, Weisz Izidor, Steyer István, dr. Vászits Endre.

A Nemzeti Munkapárt Bégaszentgyörgyön.
Itt említjük meg, hogy a bégaszentgyörgyi kerületben holnap tartja Bégaszentgyörgyön alakuló pártgyűlését a bégaszentgyörgyi választókerület Nemzeti Munkapártja. Az alakuló gyűlésre a következő felhívást bocsátották ki:

Felhívás

a bégaszentgyörgyi országgyűlési választókerület választóihoz.
A négy évvel ezelőtt koalícióba lépett országos pártok civakodva szétmentek. Az országot törvényen kívüli állapotban hagyták. Az országgyűlés hosszú idő óta teljesen munkaképtelen. Legközelebb fölszlatják s ki lesznek írva az új választások. Ily viszonyok között összeálltak a nemzet legjobbjai s Budapesten óriási lelkesedés mellett megalakították a Nemzeti Munkapártot, melynek célja: az országot a mostani tarthatatlan helyzetéből kiszabadítva, a rendet ismét helyreállítani. Miként a többi vármegyékben, nálunk Torontálban is megalakult a megyei Nemzeti Munkapárt e hó 7-én Nagybecskereken, amidőn egyuttal határozatba ment a Nemzeti Munkapártot a vármegye összes választókerületében külön is megszervezni. Az előmunkálatok megtételével egy arra a célra választott végrehajtó-bizottság bízott meg. Ezen határozat alapján meghívjuk a tisztelt választók közül azokat, kik a Nemzeti Munkapártba belépni óhajtanak, a folyó évi március hó 17-én délután 2 órakor Bégaszentgyörgyön, a nagyvendéglőben megtartandó alakuló pártgyűlésre azzal, hogy azon minél számosabban résztvevni sziveskedjenek. A gyűlés tárgysorozata: 1. A párt megalakulása. 2. Pártelnök s végrehajtó-bizottság megválasztása. Nagybecskerek, 1910. évi márc. 12.
Hazaifias üdvözléssel
A Torontálvármegyei Nemzeti Munkapárt Központi végrehajtó-bizottsága.

A „TORONTÁL” tárcája.

Az Uj-Magyarország megteremtői.
— A „Torontál” eredeti tárcája. —
— A nagybecskereki kaszinó-társulat március 15-iki ünnepén előadta: dr. Csirbusz Géza. —
(Két közlemény.)
I.

Uj és legujabb Magyarországról beszélhetünk hazánk újabb korbéli történelmi és szociális fejlődésünkben.
Az új Magyarország a reformokat sürgető és megalkotó Magyarország 1825–1848; a legujabb a 48-iki törvényeket megvalósító és hazánkat európai színvonalra emelő Magyarország 1867-től napjainkig. Az utóbbi az előző nélkül el nem képzelhető s valóban kell, hogy Kossuth Lajos kifejezése szerint az ember évenként legalább egyszer magába szálljon és számot vessen lefolyt élete erkölcsi és közéleti tartalmával. A nemzet életében szintén üdvös, ha évenként egy napot szentel átél multjának értékelésével és biztatást, reményt, erőt és irányítást keres a jövődőre nézve.
Ezért az u. n. nemzeti ünnepek p. o. Észak-Amerikában athanks-givings day, a francia köztársaságban július 14-ike s nálunk Magyarországon március hó 15-én visszappillantó pauzák, a nemzetek életében rekreáló, felüdítő szünetek, a létérti küzdelmek további folytatására.
Azt a banális gondolatot, hogy a jelen a multban gyökerezik s a jelen a jövődőknek alapja, Retz el Frigyes, a humánus geográfának gondolatdus mivelője így fejezte ki: A hazafias érzés és munkálkodás, szóval a nemzetek élete, nem csupán a lakóhely minőségének, természeti kincseinek és előnyeinek kiaknázásában, hanem a kimut nemzedékek munkájában gyökerezik. A jelen nemzedék csak folytatója az előtte élt

generációk láncolatának, utolsó szeme, amely a munkát ott folytatja, ahol apaik azt elhagyták. A honi föld szentsége és szeretete éppen annak tudata, hogy azoknak gondolatait és törekvéseit valósítjuk, kiknek hantjain és csontjain járunk. Az ő husokból, csontjaiból lettünk mi s a könyvekben és könyvtárakban megőrzött gondolataikon élünk és küzdünk tovább. A természet-tudományos geográfia persze azt mondja erre: frázis, értéktelen kiszólás! s a biológus elmélettel szaturált szociológusok, kik tagadják a lélek létezését, önhitt fölényességgel mosolyognak. De a való élet rácsfol ezekre az urakra. A jelennek konkrét tényei hangosan hirdetik, hogy a csontok elporlasadásával meg nem hal a gondolat, az agy és szív kibülésével nem szünik meg az azt valamikor serkentő, gondolatokra, szenvedelmekre és grandiózus tettekre elragadó lélek hatása az utódokra.
Igen, uraim, minden biológus álokoskodás ellenére — van lelkünk! De ennek érzelmi és intellektuális megtermékenyítése elődeink, az előttünk élt nemzedékek érdeme s annyiban hazafi valaki, amennyiben ennek, hogy úgy mondjam: „nemzeti közlélek”-nek impulzusaira és ösztönzéseire hallgat, hazafiatlan, illetve meddő életet él, pedig az, ki az eszmei folytonosságot megszakítva, cselekvésében elkülöníti magát, a miért közéleti tevékenysége környezetére s kartársaira hatástalan marad.
A 48-iki törvényhozás szárai visszanyulnak az u. n. felvilágosodás koráig. A maradi rendiség „ujjónói filozófusoknak” és „Aufklärung-Phantastáknak” csufolta a haladókat, kik levonták az emberiség világtörténelmi haladásának következményeit hazánkra is. Alig van politikai és reformgondolat, mely meg nem fordult volna a XVIII. század gondolkodóinak agyában s természetesen, minden új gondolatnak meg volt a maga martirja kicsiben és nagyban egyaránt. Így p. o. csak a jobbjagság megszüntetését hozom fel,

mint a melyik a legmélyebbre ható reform volt az új Magyarország gazdasági és társadalmi szervezkedésében. Azt már Mária Terézia és fia akarták nálunk behozni, mert Ausztriában megadóztatták volt a nemesi és papi rendet. Persze sikertelenül! Az egyszer gyökeret fogott eszmeköröket bajos hirtelen kiemelni.
A 750 hadi mérnököt, kik a jobbjagtelkek összeírásával meg voltak bízva, vasvillákkal verték vissza, a házszámokat letörölték s az összeírás legértékesebb stat. adatait örömjongás közepette kazalszámra elégették a tisztelt meggyék és városok II. József halála után. A haladásra serkentő igéket azonban el nem hamvaszhatták. Berzeviczy Gergely 1790. már hangosan követeli a jobbjagság teljes felszabadítását. Számításai szerint az akkori Magyarország 8 millió népességének csak 1/20-át tette a nemesség, 325 ezret, amely adót nem fizetett és mégis az volt az ország 1/20. tulajdona, ellenben a nép 19/20 része beérte a birtokterület 1/20-ával, mégis ez viselt minden állami, törvényhatósági, községi adót, sőt az egyházi teher szintén leginkább reá nehezedett. Kötöcsey az 1832–36. országgyűlésen 700 ezer, kóros nemzeti álomba merült nem adózóról beszél, kik helyett 10 millió szabad polgárt kell adni a hazának, Széchényi 800 ezer súlyu talpkő helyett 11 milliót akar behelyezni az állami berendezkedés új épü etébe. Így felszinen tartották e nemes elmék a jobbjagkérdest, míg az 1848. megoldásra nem jutott. De milyen rettenetes küzdelmekkel! Az ember alig hisz szemeinek, mikor olvassa, hogy Berzeviczy Gergelyt felforgatónak tartották nemesek Bécsben, hanem itt lenn, nálunk édes hazánkban. Kazinczy azt mondotta a jobbjagyról, hogy az porteka számba megy, Kisfaludy Sándor meg mérgesen így nyilatkozott: 6 ura, nem nyomorgatója jobbjagjainak. Midőn Nagy P. 1807-ben szóba hozta, hogy legalább a követek napidijait ne fizesse a paraszt, guanyosan, „ne staltizet” (ne butáskodjék

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggeli 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 7/5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtárhoz vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A munkás gimnázium március havi előadásai a következő napokon lesznek:

Március 21-én 8-9-ig Történelem, 9-10-ig Egészségtan. Március 23-án 8-9-ig Irodalom, 9-10-ig Történelem.

IDŐJÁRÁS.

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése)

Március 16.

Barométer súlyedő, délután 1:38 órakor: 756.9 mm. Hőmérséklet: maximum 1.8 C, minimum 2.9. Csapadék: —. Felhőzet: Cu—St. 5. Szélirány és erősség: SW. 1. Jólát a következő 24 órára: Enyhébb. Nyugaton elvéve csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percgig; csapadék reggeli 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percgig; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = báránnyfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

— **Személyi hír.** Dr. Perisics Zoltán polgármester, aki hivatalos ügyekben néhány napig Budapesten időzött, ma visszaérkezett Nagybecskerekre s újból átvette hivatalának a vezetését.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete hétfőn, folyó hó 21-én délután 3 órakor a volt esküdtársi tárgyaló teremben rendes havi közgyűlést tart.

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen különböző folyó ügyeket intéztek el.

— **Cholnoky Jenő előadása.** A Magyar Földrajzi Társaságnak nálunk is különösen tisztelt kiváló főtitkára, Cholnoky Jenő egyetemi tanár a kultúregyesület meghívására tudvalevőleg Nagybecskerekre jön s itt március 20-án este a szabad liceumi előadások keretében a városi színházban előadást tart Kináról. Az előadás, ismervé Cholnoky kiváló és szellemes előadói képességét, minden tekintetben elsőrangú élvezetet fog nyújtani s így érthető, hogy az előadás iránt városszerte a legnagyobb érdeklődés mutatkozik. Az előadást számtalan szobánál vetített kép kíséri, amelyeket Szene

Adolf tanár fog vetíteni az ő ismert jeles szakavatottságával. Az előadásra a szokásos leszallított helyárok mellett már most lehet előreváltani Mangold Lipót könyvkereskedésében.

— **Konferencia-beszédek.** B u s Jakab Jézustársasági atya ma, holnap és holnapután este 6 órakor konferencia-beszédeket tart a róm. kath. férfiak részére a piarista templomban. Hölgyek részére ugyanezen a napokon délután 4 órakor lesznek a konferencia-beszédek a róm. kath. zárda-templomban zárt körben.

— **A jgyzői tanfolyamhallgatók márciusi mulatsága.** A nagybecskereki közönségi és közigazgatási tanfolyamhallgatók tegnap este tartották meg táncmulatsággal egybekötött márciusi ünnepségüket a kaszinó termeiben. Az ünnepély minden tekintetben a legjobban sikerült s a szép számú előkelő közönség elismeréssel tapsolt az egyes szereplőknek, a kik kivétel nélkül méltók is voltak a kitüntetésre. Az ünnepélyen különben részt vettek városunk előkelőségei is, a kik között ott voltak: dr. Dellmanics Lajos főispán, Jankó Ágoston alispán, dr. Vinczevidy Ernő főjegyző, dr. Várady Imre országgy. képviselő, Lowieser Imre közp. főszolgabíró, Strosz Béla városi főjegyző, Knyaskó Lajos felső keresk. isk. igazgató, a tanfolyam előadói kara, a honvédség tisztikarának képviselői és még számos mások. Az ünnepélyt a Szózat-tal nyitották meg, melyet a tanfolyamhallgatók énekkel kezdtek el precizen, majd Jankó Ágoston alispán, a tanfolyam igazgatója mondott rövid, lelkes megnyitó beszédet, üdvözölve a vendégeket s méltatva a nap jelentőségét. Az alispán beszédét a közönség zúgó tapsviharral fogadta, a melynek lecsendesedése után Almássy Elek, Chwalibog Gyula, Cziza József, Haidegger Andor, Horváthy Árpád, Hromadka Arthur, Jäger Aladár, Knopf Sándor és Vesselenyi Gyula Linca „Souvenir de Rákóczi“-ját adták elő nagy tetszés mellett. Az ünnepi beszédet Kraucsuneszku Péter tanfolyamhallgató mondotta, nagy hatást keltvén a hallgatóság soraiban. Ugyancsak Kraucsuneszku közönségre elszavalta még a „Cinka Panna“ című költeményt is, melylyel a kaszinó délelőtti ünnepélyén már zajos tetszést aratott. Nagy sikerrel volt Hromadka Arthurnak és Mennert Tibornak is pompás zongorajátékaikkal, akik Liszt „II. Rhapsodia“-ját adták elő nagy technikával és művészi izléssel. Szép volt még Zsatkó Béla száma is, aki Jókai „Utca szegletén ül a csonka hős“ c. költeményét szavalta el igen hatásosan. Almássy Elek, Chwalibog Gyula, Cziza József, Haidegger Andor, Horváthy Árpád, Hromadka Arthur, Jäger Aladár, Knopf Sándor és Vesselenyi Gyula szobánál-szobán kurucnótákat játszottak, majd Hanekker Imre „A vén cigány“ melodráját szavalta el nagy hatással, amelyhez a zongorakíséretet Mennert Tibor játszotta izlésesen és szabatosan. Végeztül az énekkar még elénekelte a Himnuszt, a melylyel aztán a műsor véget ért. Szünet után vidám táncmulatság következett, mely pompás hangulatban hajnalig tartott. A mulatságon részt

vett hölgyek közül a rendezőségnek a következőket sikerült feljegyezni:

A s s z o n y o k: Dr. Brettschneider Ferencné, Csizsár Hugóné, Erdős Ferencné, Jankó Ágostonné, Jandrassics Gyuláné, Knyaskó Lajosné, Kiss Istváné, Kelemen Gáborné, Keresztes Aladárné, Özv. Keresztes Ferencné, Krettner N.-né, Ládai Kálmánné, Németh Szilárdné, Némethy Károlyné, Pánics Danielné, Rektorisz Károlyné, Szilágyi Albertné, Tamási Sándorné, dr. Vinczevidy Ernőné és Zsenár Emilné.

L e á n y o k: Erdős Mariska és Gizi, Fekete Ilonka, Joó Mártha (Pozsony) Jankovics Darinka, Kelemen Böske, Keresztes Margit, Kiss Juliska, Krämer Annus, Ládai Klemi, Pánics Mady, Szilágyi Baba és Szeits Milena.

— **A kultúregyesület vidéki szabad liceumból.** A Torontáivármegyei Magyar Közművelődési Egyesület nagy kikindai szabad liceumban vasárnap délután Krcsméry Károlyné polg. isk. igazgatónő tartott nagyhatású szép előadást Petőfinék a márciusi eseményekben való szerepléséről. A vetített képekkel kísért szép előadást a nagyszámú hallgató közönség zajos tetszéssel kísérte.

A z s o m b o l y a i szabad liceumban márc. 6-ikán Horváth Miklós tanító „A gyermektanulmányozásról“ tartott érdekes előadást, most vasárnap, e hó 20-ikán pedig Henz Mátyas polg. isk. tanár az alkémiáról tart előadást.

A t ö r ö k b e c s e i szabad liceumban az elmúlt vasárnap Göttl Károly polg. isk. tanár tartott szép előadást a szabadságharcról vetített képek kíséretében.

— **A nagybecskereki patronage-egyesület** választmánya a folyó hó 17-ik napján, csütörtökön délután 5 órakor a Törvényház 55. számú termében, I. emelet, ülést tart az eddig fölmerült partfogó tennivalók és a további munkaterv megbeszélése tárgyában. Az elnökség külön értesítések mellőzésével ezen az uton hívja meg az ülése az egyesület tisztelőit elnökeit, a tisztviselőket, az örököit, alapító és tisztelőbeli tagokat, valamint a választmány tagjait.

— **A főgimnázium hangversenye.** A nagybecskereki gimnázisták április hó 3-ikán a kaszinóban, a „Deáksegélyző egyesület“ javára táncal egybekötött hangversenyt rendeznek. A hangverseny este fél 9 órakor kezdődik s műsora a következő: 1. Haydn: C dur szonáta, a) Andante; b) Allegro, előadja a zenekar. 2. a) Tschai-kowszky: Chant sans paroles; b) Mendelssohn: Tavaszi dal, hegedűn előadja Láng Imre IV. o. t., zongorán kíséri Stagenschmidt Jenő VII. o. t. 3. Kreutzer: A kápolna, előadja az énekkar. 4. Liszt: Venezia e Napoli, játssza Kiss Gyula VIII. o. t. 5. Sztójánovics: Reszlet a „Csodaszarvas regéje“ című oratóriumból, előadja az énekkar.

kiáltásokkal torkolták le a jeles szónokot, aki más különben Széchenyiként „igazi Verböcziánus“ a rendiségnek legelszántabb tiva volt.

Különösen a francia forradalom idejében s leveretése után valóságos politikai marasmus szállott Magyarországra. Ferenc király gyűlölete szinte őrzőgő elkeseredettséggé fajult minden haladás, alkotmányosság és önkormányzat ellenében. Miniszterei Thuguttól kezdve Metternichig nemesak váltig mondogatták, hogy „a rend ellenkezik mindennemű szabadsággal“, hanem épp úgy körülalazták Magyarországot az idegenből átaramló eszmék ellenében, amint a rendiség imádatában megcsontosodott u. n. patrioták és konzervatívok kiváltságaik körülbástyázásában találták a politikai raison és alkotmányosság netovábbját. „Betoztak és nem adóztak“ — ez volt Széchenyi szavai szerint politikai életük gerince. Mivelődes, szabadság és gazdagodás, tudomány és sajtó — a XIX. század eme új vezéregi — eretnektség számba mentek előtűk s a forradalmi szellem Franciaországban, mely a társadalmi rétegződésnek egészen új, modernebb strukturáját akarta Európában meghonosítani, halálra gyűlölt legnagyobb ellenségük.

Mi modern gondolkodásunkkal már fel nem foghatjuk, hogyan tévedtek Csokonay, Bercsényi neve a francia-falók és Ferenc magasztalói közé? I. Ferenc mondotta, neki nem kell tudós, hanem békés polgár. Udvari felfogás volt, hogy egyház elleni vétségét, felekezeti izgatást követ el az, aki a kálvinista magyar nyelvet akarja a közéletbe, közigazgatásba hozni, mert izgat a kath. latin nyelv ellen. De azt sem bírja manapság senki megérteni, hogy Matolai zempléni nemes s egy Cziráky gróf a deák nyelv védelmében azzal ervelt, veszedelmet hoz a magyar nyelv behozatala konstitúciónkra és minden javunkra „oda a religió, ha a deák nyelv eltörlötték“ s oda a nemzetiségek közötti béke, ha a magyar nyelvből a kulturának és az állami kormányzásnak nyelve lesz. Ferenc minisztere, Metternich „az európai rendőre 40 éven át“ veszedelmesnek

tartotta az értelmiségen és munkán nyugvó középosztály kialakulását, mely Európaszerte támadt s a haladás zaslóvivője lett, mert abból lesznek a doctrinariások, szabadelvűek, népbáratok és népbolondítók.

1794-ben 4467 könyvet tiltottak ki Magyarországból. Szacsay Sándort, a Magyar Kurir szerk. elbocsátották, mert francia eszmékkel kacérkodott. Koppi Károly piarista egyetemi tanárt, ki Kazinczy szavai szerint: „ők disze szerzetének és hazájának“, perbe fogták és kiutasították Pestről, állítólag vallástalan gondolkodásomódja miatt.

Ugy járt három társa is, ámbar semmit sem tudtak rájuk bizonyítani. Szirmai Pált 2 évi fogságra ítélték, Sas János prédikátort megfosztották állásától „francia principumai“ miatt. Tökös Jánost, fiatal embert, rendőri felügyelet alá helyezték, mert a marburgi egyetemen 1808. a Code Népokont nézegette, Zsarnóczy ügyvédét és Mikola juratust halálra ítélték sajtóvétség miatt. A Martinovics-féle összeesküvés főembereit, Hajaóczit és Zaczkovicsot szintén halálra ítélték oly munkák írása miatt, melyek egyenest Lipót király megrendelésére készültek. Martinovics társai különben mindnyájan férfiasan megmondták, hogy nem forradalmat, hanem törvényes haladást akartak. Bűnük a következők valának Szirmai Antal, tebtát ellenséges indulatu kortársuk följegyzései szerint: 1. Azt hirdették, hogy az emberek születésüknél fogva egyenlők lévén, őket ugyanazon jogok illetik meg. 2. A törvények mindenkire kötelezők. Kiváltság nincs. 3. Mindenkinek van joga gondolatait írásban és szóban szabadon kifejezhetni. 4. Mindenik polgárnak részt kell vennie a közös terhek viselésében. 5. A népek joga van meghatározni, hová fordítsák a közöltségeket? Azaz budget-joga van. Ez ma mind természetes, ami 1795. május 20. tizenháromnak életébe került. Eszméik — igaz — megvalósultak, de csontjaik ma sem pihennek a budai Mátyas atemplomban s nem üli meg emléküket május 20-án a nemzet, mint

az aradi vértanukét október 6-án. Pedig ők csak tollal harcoltak azokért az eszmékért, melyeknek áldásait a mai nemzedékek élvezik. Lehetetlen tehát őket kiközösölni azon nagyok sorából, kik az új Magyarországnak megteremtői voltak. Lehetetlen kiszakítani őket az eszmei folytonosság azon láncolatából, mely 1790—1848, mondjuk kerek számmal, 60 esztendeig a budai reformező martir-jaitól az aradi vértanuk koráig erkölcsi, szellemi, vagyoni s nemzeti átalakulásukat megteremtette. Szechenyi, Deák, Kossuth, Petőfi fokozódó hatása éssen oksági láncz nélkül érhetetlen előttünk.

Széchenyi nem volt politikus. Nem is készült annak. Hiszen 33 éves koráig a katonai téren kerestett becsvágának kielégítést. Európai utazása óta azonban nagy fordulat állott be gondolkodásában. Rátalált magára, felismerte hivatását, hogy reformátora, apostola legyen nemzetének. Ő a Sully, Colbert, Pitt fajtájából való, az el-ő magyar ember, ki az új európai ember típusát egész tökéletességében képviselte nálunk, ki lángoló fajszeretettel ki tudta egyeztetni felvilágosult európai műveltségével. Sutba dobta a kuruckodás és labanckodás kicsinyes, öreges tusait és európaillag művelt és gazdag nemzetet akart csinálni a magyarból. A multban való ábrándos elmerülés, a nemesi jogok és kiváltságok feletti merengés helyébe a jövőre irányozta nemzeti figyelmét. Mindazáltal nem volt ő futurista a szónak modern értelmében. Új gondolatait bekapcsolta a régi reformeszmékbe, azokból nőtt ki szinte áttekinthetetlen olvasottságával s azok fejlesztésével emelte népét mindmagasabbra. Így, midőn az általános civilizációt sürgette, a rendi elfogultság ellen kikelt; midőn a nemzet egészét akarta bevonni reformáló munkakörének keretébe, midőn azt hirdette, hogy „Hunnia minden lakosának polgári, civilizált lételt kell adni“, még pedig szelid, „minden convulsio nélküli reformáció útján“; midőn lekérte beszélt a rendiségnek, hogy saját érdekében cselszéklik, ha beolvad a nemzet tömegébe s rendiségének igazán értékes tulajdonságait, „az új kor művelt és

Hires müncheni „Salvator-sör“ kapható, ma és minden nap friss csapolás. Ezenkívül a Kőbányai sör

is állandóan csapon van.

172-x 22

MARCOIN JENŐ kaszinó vendéglős

Halálozás. Nyiresi Hosszu György nyug. nagybecskereki törvényszéki bíró tegnap este 86 éves korában meghalt. Az elhunyt, aki valamikor élénk szerepet vitt városunk társadalmi életében, több mint 20 évvel ezelőtt ment nyugalmába s azóta teljesen visszavonultan élt. Halálát néhány bensőbb ösmerősén kívül előkelő rokonság gyászolja. Temetése holnap délután 4 órakor lesz a Melenczei-utcában levő gyászházból. Halálának hírére a törvényszéki épületre kitűzték a gyászolobogót. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Fajdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a felejtethetlen sógor, nagybátyja és rokon nyiresi Hosszu György nyug. törvényszéki bíró életének 86. évében, március 15-én este 10 órakor jobblétre szenderült. A megboldogult hűt tetemei ugyan e hó 17-én délután 4 órakor fogják a gyászházból (Melenczei utca) a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tételni. A szent miseáldozat f. hó 18-án délelőtt 11 órakor fog az egek Urának bemutatattani. Nagybecskerek, 1910. március 16-án. Béke lengjen porai felett!

— A gyászoló család.

Március 15. A magyarszentmihályi áll. elemi iskola március 15-én szép hazafias ünnepélyt rendezett, a melyen nagy közönség vett részt, köztük dr. Farkas Geiza gond. elnök s az összes gondnokok is. Alkalmi költeményeket szavaltak: Horváth Pál, Kovács András, Tóth Ernő, Gyarmati Mari és Gyenge István tanulók, az iskola énekkara pedig hazafias dalokat adott elő. Dr. Farkas Geiza gond. elnök ünnepi beszéde fejezte be az igazán szép lélekemelő ünnepélyt, melynek rendezése Massong Ferenc tanító és Vertán Piroska tanítónő érdeme.

A székszorulás olyan állapot, mely alatt az egész szervezet megromlik. Szükség esetén igyunk reggelenként éhgyomorra fél pohár **Ferenc József**-késérővizet, mert ez a legmegbízhatóbb és legolcsóbb eljárás a pangás megszüntetésére és így szervezetünk egészséges fenntartására. Kapható az összes gyógyszerárakban és ásványvizületekben. 42(20)—1.1

A pancsovai postatisztek mulatsága. Pancsováról írják: A postatiszti mulatság e hó 5-én zajlott le Pancsován a Trombitás szállóban. Fél kilencre megtelt a nagy terem előkelő, szép közönséggel s ott volt a város társadalmának és polgárságának színe-java. Megjelent a mulatságon a városban időző báró Daniél Ernő valóságos titkos tanácsos, volt kereskedelemügyi miniszter is, akit Fodor József postafőfelügyelő fogadott

dolgos emberének erényeivel egyesíti*, — nem tisztán a maga eszméit hangoztatá Széchenyi. Ugyanezt aarta II. Leopold, ki a reformokat nem egy osztályra, hanem a milliókra kívánta kiterjeszteni. Nem is lett e miatt az 1790/91. tervezett reformokból semmi. Bentröködtek a bizottságok asztalfőikjában. Ugyaníly európai szellem hatotta át Martinovics hevit s a fiatal demokratákat az 1790. országgyűlésen, kiket azonban az ósdi felfogásuk leburrogatták. „Denn der schrecklichste der Schrecken, Das ist der Mensch in seinem Wahn“. Emlegettem Berzeviczy Gergelyt, ki jóval Széchenyi előtt Turgot és Quesnay szellemében a jobbágságnak, robotnak teljes megszüntetését sürgette gazdasági alapon, mert akkor még csak 11 millió hold megművelhető területe volt Magyarországnak, ma 46 millió fölül van, 26 millió hektár.*) olyan termési eredményekkel, hogy Középső-Európában mindjárt Németország után következünk. (Vége köv.)

* A birtokviszonyok 1790. óta nem változtak, sőt megrosszabbodtak a latifundiumok tulterjedése s a törpebirtokok napról-napra növekedő száma miatt. 1900. tehát 200 év múlva a 2-3 millió magyar földbirtokos közül 2900 nagybirtokos, még az ország harmadát (31%) bírák, a többi (72%) 10 holdnál kevesebbet bír, vagy a birtokok 3/4 része szegény ember. Nálunk 35% nagy- és törpebirtok, Németországban annak fele, 19%, az egészséges kis középbirtok nálunk 62%, Németországban 82%. Louis Jaray számítása szerint az utolsó 30 évben akkora latifundiumok keletkeztek, hogy a földet bíró 126 millió lakosból valóságos földbirtokos csak 3-1 millió, a többi 95 millió proletár. Az iparos munkásság száma körülbelül 1 millió, ebből 210 ezer proletár; csakugy a proletáriátus nálunk 97 millió, illetve 10-11 millióra, tehát a népesség felére, tehető. (La questron sociale en Hongrie 1909.)

a postatisztkar élén és akit a közönség lelkesen megéljenzt. Kilencor kezdődött az előadás. Színre került Molnár Ferenc „A doktor ur“ című 3 felvonásos kacagató bohózata, olyan kiváló előadásban, mintha nem is diletánsok, hanem hivatásos színészek játszottak volna. Az egyes szereplők, így Degrell Istvánné urnő, Kottler Hermio kisasszony, Szalavetz Iona kisasszony, Fabró Melánia kisasszony, Degrell István, Torontáli Ignác, Hajós János, Szabó Károly, Weisz Alfréd, Milenkovics Szvetozár, Prohászka Tamás, Köszl József és Fritzsche Imre egytől egyik kiváló volt, a közönség általános tetszése mellett játszottak. De nemcsak az egyes szereplők alakítása volt kifogástalan, pompás volt az összjáték is, a darab elejétől végig gyors, igazi vízszínházi tempóban folyt, ami a darab rendezőjének Weisz Alfrédnek rendezői tehetségét dicséri. A közönség sűrű tapsal hálálta meg minden egyes szereplő játékát. Az igazán sikerült előadást tánc követte, melyet pezsgő jó kedvvel jártak reggeli 6 óráig. A rendezőség, — mely Fodor József főfelügyelő nejét a terembe lépésekor hatalmas virágcsokorral lepte meg, — ugyancsak kitett magáért s ugy az erkölcsi, mint az anyagi siker teljes volt, mert a bevételből 500 korona tiszta jövedelmet eredményezett a Postás Oithon és Internátus javára.

Műkedvelői előadás Neuzinán. A neuzinai ifiatság április hó 3-án a nagyvendéglő termében műkedvelői színelőadással egybekötött zártkörűtáncmulatságot rendez. Belépő-jegy személyenként: I. hely 1 korona 60 fillér, II. hely 1 kor. 20 fillér. A vidékről érkező vendégek a fenti belépő-díj ellenében az állomárról kocsira is tarthatnak igényt, csak kéri őket a rendezőség, hogy a megérkezés helyét és idejét kellő időben Karg Dezsővel tudassák. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetéseket jótékony célra elfogadnak és nyilvánosan nyugtáznak. Az előadás műsora: 1. A két süket. Bohózat egy felvonásban. Szereplők: Karg Dezső, Berkovich Mariska, Kászonyi Pál, Petkovic Károly. 2. Ha férfi volnék! Monológ. Előadja Vaszilcsin Juliska. 3. Nagyanyó. Páros vig jelenet. Előadja Szeller Aranka és Karg Dezső. 4. A szerenád. Monológ. Előadja Berkovich Emília. 5. Tánc.

A visszatetsző szaga és íze következtében oly nehezen bevehető csukamájolaj végre jó ízű és könnyen emészthető állapotban kapható a híres „Scott-féle Emulsió“-ban, mely minden gyógyszerárban árusítatik. (3)

Felülfizetések. A nagybecskereki pincéregyletnek f. hó 9-én tartott jubilaris táncmulatsága alkalmával felülfizettek és jegyeiket a következők váltották meg: Littke pezsgőgyár (Pecs) 50 korona, Bäuerle testvérek, Marcoin Jenő, Buziási kútvállalat 20-20 kor., Kovál Imre (Fiume), Juránovits család (Szeged), dr. Wagner (Budapest), Elő Magy. Részv. Serfőzde, Leopold István (Fehértemplom), Eckstein Samu, Bur-asztaltársaság, dr. Gyertyanffy Jenő (Pancsova), Kertész Marton, dr. Várady Imre, Sólyom György, Strasser Manó, Beneth Károly, Ransburg és Fia (Arad) dr. Vinczevidy Ernő 10-10 kor., Klein János 7 kor., Saprós Valtér 6 korona, Gyárfás Ödön, Osztrak-Magyar bank nagybecskereki fiókja, Muttmi Henrik (Budapest), Ördög Vince (Szeged), Bokor J. (Szeged), Fendler József 5-5 kor., Hochholzer János, dr. Kuszting János, Seisheg J. (Vukovár), dr. Fried Bertalan, Simon József, Mayer János, Wehner József, özv. Berkováczné, Rohács Jakab, dr. Pollák Győző, Löwi Zsigmond, Gaier Lajos, Kovács János 5-5 kor., Jellinek Hugó (Perlasz), Böck Jánosné, Schmelz Miklós, Feketits János, Remszing Mátyásné, N. J. 4-4 kor., Dr. Nagy Dezső, Weinberger Károly, Piere János, Nagykovácsi N. 3-3 kor., Strosz Béla, Szávits Sándor, Arend Ferenc, Sumarski Lyubomir, Helmbold Károly, Kungel (Szárca), Kühn János, Beneth Ede, Bartha B., Matanovich Béla, Kanizsa Ármán, dr. Millich Jakab, Lovas Mihály, Mach Arnold, N. N. 2-2 kor., Gaal István, Weiserschan János, Ujvári Adolf 1-1 kor., N. N. 50 fill., A Törley pezsgőgyár 150 drb. táncrendet és 30 üveg Törley casino pezsgőt, Francois pezsgőborgyár 6

üveg „Traszilvania“ pezsgőt adományozott, mely adományokért, valamint a felülfizetésekért is ez uton mond köszönetet a nagybecskereki pincéregylet elnöksége.

Elveszett. Az Aradáci-utcában elveszett egy arany jousou, egyik oldalán egy négylevelű lóhere, másik oldalán pedig 1910 I/8. volt bevésve. A becsületes megtaláló fényes jutalomban részesül. Bővebbet a lap kiadóhivatalában. 241-1.1

Irodalom.

* A „Zenélő Magyarország“, a magyar családok közkedvelt zenemű folyóiratának 402 ik füzete jelent meg imént és tartalmazza a következő népszerű zeneújdonásokat: I. Huber Sándor, tréfás Bakter nótáját. II. Alexander Zoltánné, Iona polka fran-aiset. III. Hanny Béla Serenade című, rendkívüli dallamgazdag szalon zongoraművet. Minden egyes füzete hasonló gazdag tartalommal jelenik meg s benne a legmodernebb s közkedvelt zenemű újdonások, úgy, hogy a Zenélő Magyarország előfizetői, a legjobb és legújabb zene újdonásokkal lesznek ellátva, amit egyébként tiszteres pénzért nem tudnak a drága kiadókban beszerezni. Havonta két hasonló gazdag tartalmu füzet jelenik meg 6 füzet (60 zeneoldal) egy évnegyedben, 3 korona előfizetésért, melyben a hazai és legnevesebb külföldi zeneszerzők minden valfajú szemenszedett legjobb szerzeményeit kapja az előfizető. Az eddig megjelent 400 füzet folyton kapható s ezen füzetek tartalom mutató jegyzékét, úgy bármily zeneművek bevásárlását célzó zenemű jegyzékeket minden érdeklődőnek bérmentve küld meg a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatala, Budapest, VIII., József körút 11.

LEGMAKACSABB KÖHÖGÉS úgy fiataloknál, mint öregeknél, valamint egyéb mellbántalmak, gyorsan megnyűlnék a **Scott-féle csukamájolaj Emulsió**

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét (a halászt) kérjék figyelembe venni. 15(6)—3.3

által néhány kevés adag teljes megelégedésre fogja ezt Önnek is bebizonyítani. **A SCOTT-féle EMULSIÓ** utolérhetetlen hatása alkatrészeinek világhírű tisztaságán és erején alapszik, és a SCOTT-féle tökéletesített eljárás által az a leggyöngébb gyomorral nézve is megemészthetővé tétetik. **A SCOTT-féle EULSIÓ** a legkiválóbb. **Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fill.** Kapható minden gyógyszerárban.

TÁVIRATOK

A helyzet.

Budapest, március 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az összes politikai pártok most állandóan az országgyűlés feloszlásának a hatása alatt állanak. Valamennyien készülnek a hétfőre összehívott gyűlésre, különösen a Justh-párt, amely vitát akar provokálni s vád alá helyező indítványt készül benyújtani. Esemény a politikában nincsen s az országban csak választási és szervezkedési mozgalmak folynak.

Minisztertanács.
Budapest, március 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma délben a kormány

Utolsó divatu
Angol paletók 30 koronától.
Vizhatlan loden-gallérok 24

Liptay Dezső
kalap- és férfi-divat áruháza
Nagybecskerek.

10-x 6

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek Királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 22.
Kütfelhasználás: EPERJES.

Kapható Nagybecskerekén: Ros'a Béla,
Fendler József fűszerkereskedésben,
továbbá minden jobbírű fűszerkereskedésben.

tagjai miniszteri tanácskozást tartottak, a melyen K h u e n-H é d e r v á r y Károly gróf miniszterelnök beszámolt legutóbbi királyi audienciájáról.

Az országgyűlés feloszlása.

Budapest, március 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) K h u e n-H é d e r v á r y Károly gróf miniszterelnök ma az országgyűlés mindkét házának elnökségével átiratban tudatta, hogy a király március 21-dikére összehívta az országgyűlést és 22-dikén J ó z s e f főherceg a király képviselőjében trónbeszéddel feloszlatta. A március 21-iki ülésre az összes politikai pártok nagy előkészületeket tesznek szombaton és vasárnapon valamennyi párt értekezletet tart a hétfői ülésen való álláspontjának megbeszélésére. A függetlenségi pártok, mint a körükből eredő hírek mondják, nem vesznek részt a feloszlató aktuson. A Justh-párt Justh Gyulával az élén a párttaktika kidolgozásán munkálkodik. A hírek szerint a Justh-párt a 21-iki ülésen az összehívó királyi kéziratnál vitát indít és indítványt terjeszt be az elnapolás miatt a kormány vád alá helyezése iránt. A Nemzeti Társaskörben általános meglepedést kelt, hogy a feloszlítás királyi trónbeszéddel történik s hogy a király képviselőjében J ó z s e f főherceg fogja végezni a feloszlító ceremóniát.

A választások.

Budapest, március 16. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint a kormányhoz közelálló forrásból jelentik, az új választásokat az országgyűlés feloszlása után nyomban ki fogják írni s ugyanezzel megállapítják az új országgyűlés összehívásának a határidejét. E hírek szerint a választások május 25-ike és június 12-ike között lesznek s az új országgyűlést június 22-ikére hívják össze.

A Nemzeti Munkapártból.

Budapest, március 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Nemzeti Társaskörben tegnap igen sokan jártak fenn és így ott nagy élénkség uralkodott. A Nemzeti Munkapárt végrehajtó bizottsága tegnap este 8 órakor D á n i e l Ernő báró elnöklésével ülést tartott, amely egy óra hosszáig tartott. A Ház feloszlása után nyomban megállapítják a párt hivatalos jeleit és rögtön megindítják országsszerte az agitációt a választásokra.

A közös pénzügyminiszter Budapesten.

Budapest, március 16 (A „Torontál” eredeti távirata.) B u r i á n báró közös pénzügyminiszter ma Budapestre érkezett. A közös pénzügyminiszter a magyar kormány tagjaival fog tanácskozni.

Az osztrák helyzet.

Budapest, március 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Az osztrák pénzügyi tervezet mielőbbi keresztülvitelére vonatkozólag a kormány nagy akciót fejt ki. A tegnapi nap folyamán a pártok vezetői általános értekezletet tartottak, am lye tanácskoztak afölött, hogy miként lehetne a tervezetet mielőbb keresztülvinni, egyben tájékoztattak az ellenzék magatartásáról is. A csehek körében a tervezetnek a folyó ülészakban,

való keresztülvitele ellen erős mozgalom indult meg s K l o t a c tegnapelőtt a prágai választók előtt kijelentette, hogy a cseh képviselőknek kötelességük obsztálni a kölcsönügy ellen.

A balkáni szövetség.

Budapest, márc. 16. (A „Torontál” ered. távirata.) Konstantinápolyból jelentik: Ott általánosságban arról vannak meggyőződve, hogy F e r d i n a n d bulgár király Oroszország tanácsára fog Konstantinápolyba látogatni s hogy a bulgár királynak ez a látogatása az első lépés akar lenni a portával való kibékülésre. Egy másik jelentés nem tartja kizártnak, hogy Bulgária és Törökország között sikerülni fog békés megállapodásra jutni Macedóniát illetőleg s ily módon lehetségessé válna az, hogy a Balkán-entetebe Törökország is belevonható volna, ami a legjobb garancia lenne a keleten való béke fentartására.

Nagy tűz.

Budapest, márc. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról jelentik, ott tegnapelőtt rendkívül nagy tűzvész pusztított, amelynek eddig 7 áldozata van. Az emberek az égő épületek ablakából ugrottak ki, miközben többen életve-

szélyesen megsebesültek. Sok embert félholtan mentettek ki a tűzből, ketten pedig a nagy füstben megfuladtak.

Határidő-üzenet.

Budapest, márc. 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (márciusra)	27.12
Buza (áprilisra)	26.78
Buza (októberre)	22.18
Rozs (áprilisra)	17.02
Zab (áprilisra)	14.50
Tengeri (májusra)	12.36

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Borral vagy tisztán igen kellemes ízű természetes ásványvíz a

Málnási Borviz-forrás (fürdői fokut).

Közeli a „Siculia” részvénytulajdonos, Málnásfürdő (Háromszék vm.)

Kapható Nagybecskerekén minden fűszerkereskedésben. 170-10.8

MEGHÍVÓ.

A JARKOVÁCSI NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

t. c. részvényesei ezennel meghívotnak az alapszabályok 23. §-a alapján a

XVII. rendes közgyűlésre,

mely Jarkováczon az intézet helyiségeiben 1910. évi április hó 3-án délután 2 órakor fog megtartatni.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlés megnyitása az elnök által.
2. Jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyvhitelítő megválasztása.
3. Az évi mérleg-számla, igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés előterjesztése, annak elfogadása és a felmentvény megadása feletti határozathozatal.
4. A tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal.
5. Előterjesztés az intézet felszámolása iránt.

Az igazgatóság.

238-1.1

Kivonat az alapszabályokból.

18. §. Közgyűléseknél minden részvény egy szavazatra jogosít; tiz szavazatnál többet azonban nem gyakorolhat senki, bármennyi részvényt nyel birjon is.

20. §. A közgyűlésen csak azon részvénytulajdonos szavazhat, kinek nevére a részvény már 14 nappal a közgyűlés előtt a társaság részvénykönyvében átiratott, és ki részvényeit a még esedékessé nem vált részvényekkel együtt legkésőbbben a közgyűlést megelőző napon délig az intézet pénztáránál letéteményezte.

Ügyes gépirónót keres

dr. Pollák Győző, ügyvéd
Nagybecskerek.

HÁZI-KOSZT

közöskonyha mintájára

Árpád-utca 11-ik szám alatt

már kapható.

211-10.4

Elsőrendű szállókaró,

angol antracit, salon-köszén, coaks, faszén, kovács-köszén, deszkák, gőrendák, elsőrendű tűzifa, tölgyfa, mindennemű bognárfa

kapható

Kurländer Imrénél Nagybecskerekén.

Irodai telefon-szám 35.

Fatelepe telefon-szám 89.

Fatelepek: Korona-utca, Aradáci-utca és Kurländer-udvar.

129-16.12